

Balla István

László Béla 75. születésnapjára

pot (*Szent Mihály hava*), ami az őszi napéjegyenlőség (23-a) tájára esik, és a harmóniát, egyensúlyt, a beérő munka gyümölcsének betakarítását jelképezi. Mihály napját a gazdasági év fordulójaként tartották számon az állattartók, és a Szent György-napkor legelőre hajtott állatokat ilyenkor hajtották vissza. Az őszi vetést befejezve ekkor láttak neki a benti munkának (kukoricatörés, méhek bezárása, disznók behajtása). E határjellegéből fakadóan Mihály napja a „kisfarsangnak” nevezett időszak kezdete, a mulatságok és vásárok ideje, ami Katalin napjáig tartott.

Erre a napra esett a cselédfogadás, illetve a pásztorok elszámoltatásának, szegődtetésének ideje is. A Hortobágy környéki juhászokat Mihály-naptól Mihály-napig fogadták fel, így ez a nap volt számukra a legnagyobb ünnep, amit a gazdával együtt, furulyaszó, áldomásívás és lakoma mellett ültek meg. Gyergyó hegyi pásztorai ezen a napon tartották a farkas ünnepet, hogy a jószágot hazaterelés idején megoltalmazzák az ordasok kártételétől. Mihály napja egyben keresztény jócselekedetként a szegények megvendéglésének, a „szegénytetésnek” is az ideje volt.

Szent Mihály arkangyalt a gonosz elleni küzdelemben hívták segítségül, aki halál idején is az ember mellett áll, ezért a „halott vőfélyének” hívták, a ravatalozó állványt pedig „Szent Mihály lovának”.

A magyar történelemben szimbolikus jelentése van szeptember 29-nek, mivel a '48-as szabadságharc egyik fordulópontjaként a pákozdi győzelmet a frissiben toborzott honvédsereg éppen ezen a napon, mintegy az arkangyal segítségének köszönhetően aratta. Azóta lett a férfiak napja, a magyar honvédség napja is.

Szeptember 30., A népmese napja

Benedek Elek születésnapját 2005 óta a népmese napjaként ünnepeljük.

A közelmúltban jeles eseményre került sor a Közép-európai Tanulmányok Karán. A 75. életévét betöltött László Béla professzor úr születésnapját és eddigi életútját ünnepeltük – azét az emberét, akinek élete és tudományos munkássága szorosan összefonódott a karral és a szlovákiai magyar pedagógusképzéssel.

László Béla tanár úr 1940. július 4-én született Hanván. Az általános iskolát helyben és Rimaszécsen végezte, majd 1954-1957 között a Tornaljai Magyar Tannyelvű Gimnázium tanulója volt. A gimnáziumi tanulmányok sikeres befejezése után felvételt nyert a Pozsonyi Pedagógiai Főiskola Természettudományi Karára, ahol 1961-ben matematika – ábrázoló geometria szakos diplomát szerzett. Már az egyetemi tanulmányai alatt segédtanárként dolgozott az Ábrázoló Geometria Tanszéken és a Szlovák Műszaki Egyetem Építészeti Karán. Tanulmányai elvégzése után 1963. október 1-jén nyert felvételt az akkor újonnan alakuló Nyitrai Pedagógiai Intézetbe.

Belépése után a formálódó intézmény pedagógusa lett, és aktívan kivette részét a magyar ügyek intézéséből is. Munkásságára nagy hatással voltak Šalát professzor úr előadásai és pedagógiai tevékenysége. 1973-ban védte meg egyetemi doktori értekezését a pozsonyi Comenius Egyetem Természettudományi Karán, majd 1979-ben ugyanott kandidátusi fokozatot szerzett a λ függvényről szóló munkájával. 1980-ban a Nyitrai Pedagógiai Főiskolán habilitált, majd 2002-ben a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetemen egyetemi tanárrá lépett elő a matematika oktatásának elméletéből. Tudományos munkásságának bizonyítékai azok a publikációk, melyek a legkülönbözőbb szakmai folyóiratokban jelentek meg, valamint az említett témakörökből írt monografiák és szakkikkek.

Több évtizedes munkásságának szép eredményei közé tartozik, hogy

több mint 60 szakdolgozatot, több mint 20 egyéb jellegű munkát és 6 doktori, kandidátusi munkát vezetett. Hosszú egyetemi pályafutása alatt számos funkciót is betöltött, mellyel jelentősen hozzájárult a szlovákiai magyar pedagógusképzés fenntartásához és fejlesztéséhez. Közvetlen a rendszerváltozás után az újonnan alakuló magyar tagozat dékánhelyettese, majd a magyar szekció tanácsának elnöke, tanszékvezetője és 2004-től kezdve a Közép-európai Tanulmányok Karának első dékánja és egyben alapító tagja is volt. Ezen a karon dolgozik napjainkban is, ahol tapasztalatával, fiatalos lendületével és tudásával segíti az oktatói-nevelői munkát.

Figyelemre méltó a tanár úr projekttevékenysége is. Számos intézményi, országos és nemzetközi projekt vezetésében és megoldásában vett részt, melyek eredményeit több hazai és nemzetközi konferencián ismertetett. Tagja a Szlovákiai Matematikusok Társaságának, a Magyar Tudományos Akadémia köztestületének, a Magyar Professzorok Világtanácsának és a Katedra Társaságnak. Egyetemi tevékenysége mellett sosem sajnálta az időt a szlovákiai magyarságot érintő problémák megoldására. Aktívan részt vett az SZMPSZ munkájában, valamint a rendszerváltozás után formálódó új magyar politikai életben is.

Munkássága elismeréseként 2006-ban a Konstantin Filozófus Egyetem ezüst plakettjét, 2008-ban a Magyar Tudományos Akadémia Arany János-émlékérmét, valamint 2012-ben a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét vehette át.

A nyitrai magyar pedagógusképzésben részt vevő kollégák nevében, valamint a már végzett és jelenlegi diákjai nevében is sok szeretettel köszöntöm a tanár urat szép évfordulója alkalmából. Kívánom, hogy adjon neki a Teremtő jó egészséget, erőt és szerencsét, hogy még sokáig végezhesse áldásos tevékenységét.